

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 16 februari 1917 kl. 5 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående progressiv beskattning av innehav eller nyttjande av större bostadsvåningar.
(2:a avd.)

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Nilsson i Bonarp, Hammarström, Ollas A. Ericsson, K. A. Nilson, frih. Fleming, Bäckström, Jacob Larsson, Östberg, frih. Palmstierna, Röing, Jeansson i Kalmar, Jonsson i Hökhult, Danström, Forssman, Holmström, Berg i Staby, Johansson i Uppmälby, Bergman och Uddenberg.

I en inom andra kammaren av herr *Hage m. fl.* väckt motion, nr 105, vilken hänvisats till bevillningsutskottet, föreslås, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära, att Kungl. Maj:t måtte låta utarbeta och för riksdagen framlägga ett förslag till progressiv beskattning för innehav eller nyttjande av större bostadsvåningar.»

Beträffande motiveringen för detta förslag får utskottet hänvisa till motionen.

Ifrågavarande skattetyper är av gammalt datum och förekommer, på sätt i motionen erinrats, under växlande former och namn inom ett flertal staters skattesystem. Den är en objektskatt, som icke direkt bygger på de skattdragandes subjektiva skatteförmåga. Där den sistnämnda blivit ledande princip för beskattningens anordning, har också bostadsskatten, såsom den här må benämnas, förlorat i betydelse, om den eljest haft plats i systemet. Av motionärernas motivering framgår också, att de velat giva den föreslagna bostadsskatten en speciell och övervägande karaktär av lyxskatt med därav

Utskottet.

följande mera begränsad omfattning, även om det icke kan anses stå i full överensstämmelse med denna tankegång att, såsom motionärerna föreslagit, beskatta innehavet av lägenheter med endast fyra rum.

Till bostadsskattens natur hör såsom redan antytts, att densamma drabbar synnerligen ojämnt. Innehavet av en större bostadsvåning är långt ifrån alltid ett utslag av lyx. Ofta är ändamålet därmed tvärtom att skaffa innehavaren hans nödtorftiga utkomst genom uthyrning i andra hand, exempelvis genom inrättande av pensionat eller inackorderingars mottagande i mindre skala eller uthyrning av enstaka rum. Synnerligen vanskligt är det ock att förutse vem en bostadsskatt egentligen komme att träffa, bostadens innehavare eller husägaren. I ett samhälle med god tillgång på våningar komme sannolikt skattens upptagande att helt enkelt resultera i en motsvarande sänkning av hyresbeloppen. I ett annat kunde skatten medföra hyresstegring och hyresgästernas hopande i smärre lägenheter. I den mån övriga levnadskostnader växla å olika orter, skulle vidare en bostadsskatt göra sig gällande i mycket olika grad. Äro sistberörda kostnader jämförelsevis låga, kan en person i stället kosta på sig en rymligare bostad. Vad som ifråga om bostadsvåning är att beteckna som lyx i Stockholm, behöver visst icke vara det i en mindre stad eller på landsbygden.

Vid sidan av dessa allmänna invändningar mot förslaget om en bostadsskatt, vill utskottet, beträffande det rent sociala syftet att åstadkomma bättre tillgång på mindre bostadslägenheter, vilket för motionärerna tydligen varit det i första hand bestämmande, såsom sin uppfattning uttala, att det är långt ifrån säkert, att detta syfte skulle kunna på den föreslagna vägen främjas.

Vid nu anförda förhållanden får utskottet hemställa,

att förevarande motion, II: 105, av herr Hage m. fl., om skrivelse till Kungl. Maj:t angående progressiv beskattning av innehav eller nyttjande av större bostadsvåningar, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 februari 1917.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.

Utskottet.

I 1 § 1:o i de vid bevillningsförordningen fogade »särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen» är föreskrivet, att värdet av fast egendom skall bestämmas med ledning av, såvitt nu är i fråga, »jordbruks-egendom tillhörande areal i åker, äng, skogs- eller betesmark», samt att därvid jämväl »behörigt avseende» bör fästas vid bland annat »skogens beskaffenhet».

Motionärens uppgift, att vid 1913 års allmänna fastighetstaxering taxeringsnämnderna härutöver skulle hava erhållit några särskilda »påminnelser om att värdet å växande skog skulle helt upptagas i taxeringsvärdet å respektive egendomar», måste bero på missförstånd. Möjligen åsyftas den på begäran av kommunalskattekommitterade meddelade föreskriften om anteckning i taxeringslängden av huru vid taxeringen det för skogen beräknade värdet fördelats mellan skogsmarken och själva skogsbeståndet. Emellertid vill utskottet ingalunda bestrida, att vid tillämpningen av föreskrifterna för fastighetstaxeringen olika uppfattningar kommit till synes rörande just den grad, vari skogsbeståndets marknadsvärde fått inverka på fastighetens taxeringsvärde. Tydligt är ock, att den härav framkallade olikformigheten i värderingen innebär ett missförhållande.

Motionären har i sin framställning fullt riktigt utgått ifrån, att fastighetstaxeringen numera har sin huvudsakliga betydelse med hänsyn till den kommunala beskattningen, och de vägar, på vilka han velat ersätta den av hans förslag följande nedgången av taxeringsvärdena, äro ock valda från denna synpunkt. Då det föreliggande spørsmålet således står i närmaste samband med den stora frågan om kommunalbeskattningens omläggning i allmänhet, samt, efter vad känt är, kommunalskattekommitterades arbeten numera fortskridit så långt, att resultat därav kunna förväntas inom den allra närmaste tiden bliva offentliggjorda, vore det, efter utskottets uppfattning, icke ändamålsenligt att på förevarande punkt föregripa kommitterades utredning.

Utskottet hemställer alltså,

att herr Johanssons i Brånalt förevarande motion, II: 161, i fråga om taxering till bevillning av växande skog m. m., icke må till någon riksdagens åtgärd för-
anleda.

Stockholm den 22 februari 1917.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.